

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Boico Victor

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Jechiu Nicolae xxx, născut la xxx, originar xxx, domiciliat în xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.10.2016 – 25.07.2018 (prima instanță);
2. 01.02.2019 – 30.10.2019 (instanța de apel);
3. 28.05.2020 – 01.12.2020 (instanța de recurs ordinar).

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 iulie 2018, Jechiu Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul a 4 000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Jechiu Nicolae la 24 martie 2016, ora 18:45 min. deplasându-se la volanul automobilului de model BMW cu n/î xxx pe strada Lev Tolstoi 24/1 mun. Chișinău, efectuând manevre periculoase care puteau provoca accident rutier, a stopat fără motiv circulația automobilului de model Dacia Logan cu n/î xxx, la volanul căreia se afla cet. Ghenciu Ruslan, cauzând în așa mod blocaj în traficul rutier.

În continuarea acțiunilor sale, provocând un conflict verbal cu cet. Ghenciu Ruslan, adică întru-un loc public manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, încălcând în mod grosolan și demonstrativ regulile sociale și morale de conviețuire, dând dovadă de necuviință și neobrăzare, exprimând o neglijare premeditată a conduitei și liniștei în societate, l-a numit pe ultimul cu cuvinte necenzurate și i-a aplicat o lovitură cu ușa automobilului de model Dacia Logan în regiunea stângă a capului, cauzându-i ultimului dureri fizice și vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoze cu edem neînsemnat al țesuturilor moi subiacente la nivelul pavilionului urechii stângi, echimoză la nivelul brațului stâng, după care a părăsit locul faptei unde a fost săvârșită infracțiunea.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate,

prima instanța a reținut *în drept*, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

3. Avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei penale potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi decizii prin care Jechiu Nicolae să fie achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cerințelor a invocat că, sentința de condamnare nu este motivată, deoarece probele indicate în această nu confirmă vinovăția inculpatului, ci dimpotrivă o combat. Astfel, martorul Rusu Veaceslav a declarat că altercații fizice între inculpatul și partea vătămată n-au fost, iar martorul Rotaru Igor a indicat că nu a văzut ca cei doi să se lovească reciproc, partea vătămată îl agresa verbal pe inculpat. Din declarațiile martorului Știrban Nicolae, rezultă că acesta a auzit cearta între inculpat și partea vătămată, însă careva bătăi nu a văzut.

Susține că, acuzarea n-a prezentat probe directe care ar indica asupra careva acțiuni ale inculpatului care pot fi calificate drept huliganism. Niciun martor al acuzării n-a confirmat versiunea părții vătămate.

Indică apărătorul că, la dosar este Raportul ofițerului de urmărire penală din 03.05.2016, prin care s-a propus terminarea urmăririi penale și expedierea cauzei în instanța de judecată.

Prin ordonata procurorului Eugeniu Gore din 09.08.2016, s-a restituie cauza pentru completare, fiind motivată că există divergențe în declarațiile martorilor și vătămate, și necesitatea verificării declarațiilor la fața locului. Adică procurorul n-a fost de acord cu poziția ofițerului privind vinovăția inculpatului. Prin Raportul ofițerului de urmărire penală Igor Rusu din 21.09.2016, s-a propus încetarea urmăririi penale din motivul că n-au fost acumulate probe în susținerea învinuirii, însă, procurorul, fără careva motive, a întocmit rechizitoriul și a trimis cauza în judecată, fără careva probe suplimentare.

Partea apărării consideră că, în acțiunile inculpatului lipsesc elementele componente de infracțiune prevăzută la art.287 Cod penal, și anume: încălcarea grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărniciere a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organic transportului obștesc etc.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019, a fost admis apelul, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Jechiu Nicolae a fost

achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță la pronunțarea sentinței nu a ținut cont de prevederile art.101 alin.(1), art.384 alin.(3), art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, or aceste prevederi legale impun în sarcina instanței de judecată ca la adoptarea sentinței, să fie soluționate următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecării, or, instanța de apel nu reține probele administrate de organul de urmărire penală, verificate de instanța de fond ca fiind pertinente, concludente și veridice în conformitate cu prevederilor art.27, 99-101 Cod de procedură penală, ce ar confirma vinovăția lui Jechiu Nicolae urmare a faptului că în cazul dat, fapta incriminată lui Jechiu Nicolae nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

Probele administrate nu demonstrează vinovăția inculpatului Jechiu Nicolae de comiterea infracțiunii de huliganism iar în contextul dat, instanța de fond a făcut o apreciere eronată a probatoriului administrat, ajungând în mod pripit la concluzia că Jechiu Nicolae se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, or, în acțiunile acestuia, se constată că fapta incriminată, nu întrunește elementele infracțiunii.

Învinuirea incriminată lui Jechiu Nicolae este una imprecisă și neclară iar în ultimă instanță neîntemeiată și nedemonstrată, bazată doar pe presupunerile organului de urmărire penală, în situația în care legea procesual penală, expres indică că probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauze.

A subliniat instanța de apel că, în acțiunile inculpatului nu se regăsește latura obiectivă a infracțiunii de huliganism, manifestată prin aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, or, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost demonstrată de către organul de urmărire penală că inculpatul a aplicat față de partea vătămată careva lovituri cu picioare sau pumnii sau a amenințat-o pe partea vătămată.

Instanța de apel a considerat că, acuzatorul de stat nu a specificat în actul de învinuire prin ce anume în acțiunile inculpatului Jechiu Nicolae se manifestă latura obiectivă, devreme ce aplicarea violenței fizice și amenințarea nu a fost confirmată prin probe suplimentare, decât doar prin declarațiile părții vătămate Gehnciu Ruslan.

Din materialele acumulate de organul de urmărire penală nu se pune la dubii prezența unui conflict verbal avut între inculpatul Jechiu Nicolae și partea vătămată Ghenciu Ruslan, schimbul între aceștia cu careva expresii cu caracter ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, însă acțiunile inculpatului nici de cum nu urmează a fi plasate prin prisma legii penale, dat fiind faptul că norma de drept incriminată acestuia prevede expres „încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe”, indice calificativ ce lipsește în speță.

La fel, instanța de apel a indicat că, acuzatorul de stat, în cadrul cercetării judecătorești nu a prezentat probe concludente și pertinente ce ar confirma că Jechiu Nicolae a comis o faptă prejudiciabilă care constă în încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra părții vătămate, fapt ce denotă că în acțiunile lui Jechiu Nicolae lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor a invocat că, instanța de apel prin decizia recurată s-a expus nesigur și contradictoriu asupra soluției de achitare a inculpatului Jechiu Nicolae de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal, în condițiile în care probe utile, pertinente și admisibile administrate de către partea acuzării dovedesc dincolo de orice dubiu rezonabil că inculpatul a săvârșit fapta incriminată la etapa urmăririi penale și că aceasta faptă constituie o infracțiune prevăzută la art.287 alin.(1) Cod penal.

Acuzatorul de stat consideră că, în cadrul urmăririi penale, cercetărilor judecătorești în instanțele de fond și apel a fost dovedit dincolo de orice dubiu rezonabil vinovăția inculpatului Jechiu Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal.

Pe dimensiunea aprecierii probelor, acuzarea de stat menționează că, instanța de apel nu a apreciat cuvenit declarațiile părții vătămate Ghenciu Ruslan, dar și a martorului Rusu Veaceslav, care nu s-a aflat și nici nu se află cu partea vătămată în relații de prietenie sau conflict, nu l-a cunoscut până la momentul evenimentelor și nu are nici un interes în soluționarea acestui caz. Mai mult, acesta a făcut declarații sub jurământ în fața instanței de fond. Mai mult, din declarațiile martorului Rusu Veaceslav se pare că îl cunoaște pe inculpatul Jechiu Nicolae, care ar locui în imobilul din apropierea locului de muncă al său.

În această ipostază, acuzarea de stat specifică că, din probe utile, pertinente și admisibile rezultă că inculpatul Jechiu Nicolae, la data de 24 martie 2016, aproximativ ora 18:45 a interacționat cu partea vătămată Ghenciu Ruslan, despre care în aceleași circumstanțe a aflat că este colaborator de poliție.

Pe acest segment, indică că nu există absolut nici un dubiu că incidentul a fost provocat de comportamentul necuviincios al inculpatului care în dorința de a intra în parcare a casei sale amplasată pe str. Lev Tolstoi 24/1 m. Chișinău (adiacentul locației unde au avut loc evenimentele), a ignorat reglementările

normative în vigoare privind deplasarea în localități schimbând banda de deplasare stânga pe drum cu sens unic, cu banda de deplasare dreaptă acolo unde se află imobilul în care domiciliază inculpatul, fără a semnaliza efectuarea manevrei, a creat o situație de accident, stâjnind conducătorul automobilului de model „Dacia Logan”, Ghenciu Ruslan care se deplasa regulamentar și care la rândul său i-a reproșat absolut întemeiat prin gesturi asupra comportamentului arogant.

Evoluând în intensitate și cronologie, conflictul între partea vătămată și inculpatul Jechiu Nicolae a derulat la intrarea în parcare Hipermarketului „Nr-1” din str. Lev Tolstoi 24/1 mun. Chișinău, acolo unde inculpatul a făcut dovada unui comportament obraznic, manifestat prin ofensarea părții vătămate Ghenciu Ruslan cu cuvinte necenzurate și gesturi indecente, inclusiv determinat de identitatea profesiei părții vătămatei colaborator de poliție, însoțit de lovirea părții vătămate cu piciorul în regiunea brațului și împingerea ușii automobilului în scopul cauzării de dureri fizice și leziuni corporale.

Astfel, potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.1254/D din 20 mai 2016, echimoza cu edem neînsemnat al țesuturilor moi subdiavente la nivelul pavilionului urechii stîngi, echimoză la nivelul brațului stîng au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur, contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanța de numire a expertizei.

Totodată, recurentul a notat că, rezultând din textul deciziei recurate, însăși instanța de apel reține că din materialele acumulate de organul de urmărire penală nu se pune la dubii prezența unui conflict verbal avut între inculpatul Jechiu Nicolae și partea vătămată Ghenciu Ruslan, schimbul între aceștia cu careva expresii cu caracter ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire.

Consideră acuzatorul de stat că, în condițiile pre citate, instanța de apel urma să verifice dacă nu cumva semnele faptei efectiv săvârșite de către inculpatul Ghenciu Ruslan se identifică cu semnele contravenției de huliganism nu prea grav prevăzut la art.354 Cod contravențional.

6. Avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului a depus referință asupra recursului ordinar declarat de procuror, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În susținerea poziției, a notat că, de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate. Decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța de apel nu a admis nici o eroare care să afecteze soluția instanței, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Recurentul invocă în recurs temeiul prevăzut de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corecte au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

În corespundere cu art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În primul rând, instanța de recurs remarcă faptul, că deși instanța de apel a invocat temeiul pentru achitare prevăzut la art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală - *fapta nu întrunește elementele infracțiunii*, în motivarea deciziei pronunțate instanța de apel s-a expus într-un mod contradictoriu referitor la acest temei de achitare, or, mai întâi fără a avea vreo legătură logică cu temeiul de

achitare reținut, în pct.14 din decizia pronunțată menționează că învinuirea este *imprecisă și neclară*, deși ulterior conchide asupra lipsei laturii obiective ca element al componentei infracțiunii la pct.15, iar într-un alt context instanța susține, că „probele aduse de către acuzatorul de stat în susținerea învinuirii inculpatului nu demonstrează vina lui Jechiu Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta lui Jechiu Nicolae nu constituie elementele infracțiunii”.

În al doilea rând, în textul deciziei recurate, instanța de apel s-a expus că fapta inculpatului Jechiu Nicolae nu este în esență una prejudiciabilă, însă nu a examinat și chestiunea dacă această faptă este una ilegală în sensul legii contravenționalele (*întrunește sau nu elementele constitutive ale unei contravenții contra ordinii publice*).

De altfel, așa cum rezultă din textul deciziei recurate, instanța de apel reține că din materialele acumulate de organul de urmărire penală nu se pune la dubii prezența unui conflict verbal avut între inculpatul Jechiu Nicolae și partea vătămată Ghenciu Ruslan, schimbul între aceștia cu careva expresii cu caracter ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, însă acțiunile inculpatului nici de cum nu urmează a fi plasate prin prisma legii penale (*a se vedea pct.16*).

În condițiile pre citate, instanța de apel urma să verifice dacă semnele faptei efectiv săvârșite de către inculpatul Ghenciu Ruslan se identifică cu semnele contravenției de huliganism nu prea grav prevăzut la art.354 Cod contravențional.

În al treilea rând, în motivarea soluției de achitare a inculpatului de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a indicat fraze de ordin general, fără însă a supune unei verificări minuțioase și obiective fiecare probă separat - sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Jechiu Nicolae xxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată motivat la **24 decembrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor